

Monumentnummer*: 517668

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 december 2000
Kadaster deel/nr 82791/110

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*					
Amersfoort	Amersfoort	Utrecht					
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Graaf Willemlaan	124			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	126			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	128			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	130			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	132			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	134			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	136			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	138			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	140			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	142			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	144			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	146			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	148			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	150			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	152			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	154			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	156			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	158			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	160			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	162			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	164			3818 DV	Amersfoort		

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>House letter*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Graaf Willemlaan	166			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	168			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	170			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	172			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	174			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	176			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	178			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	180			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	182			3818 DV	Amersfoort		
Graaf Willemlaan	184			3818 DV	Amersfoort		

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amersfoort	C			5017
Amersfoort	C			5013
Amersfoort	C			5021
Amersfoort	C			5019
Amersfoort	C			5011
Amersfoort	C			5015
Amersfoort	C			5020
Amersfoort	C			5004
Amersfoort	C			5023
Amersfoort	C			4997
Amersfoort	C			5018
Amersfoort	C			4998
Amersfoort	C			5008
Amersfoort	C			5022
Amersfoort	C			5014
Amersfoort	C			5005
Amersfoort	C			5010
Amersfoort	C			5025
Amersfoort	C			5024
Amersfoort	C			5007
Amersfoort	C			5026
Amersfoort	C			5002
Amersfoort	C			5003

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Amersfoort	C			5006
Amersfoort	C			4999
Amersfoort	C			5012
Amersfoort	C			5001
Amersfoort	C			5016
Amersfoort	C			5000
Amersfoort	C			5009
Amersfoort	C			5162

*Omschrijving***

Omschrijving

Het aan de zuidzijde van het voormalige exercitieterrein gelegen KAZERNEGEBOUW 'Willem', werd in 1889 als eerste van de vier kazernegebouw gerealiseerd. Het gebouw wordt thans van het voorterrein gescheiden door kleine tuinen, begrensd door een haag.

Het gebouw bezit een rechthoekige plattegrond met een lengte van ongeveer 150 meter. Twee bouwlagen worden besloten door een zadeldak van blauwe kruispannen. Deze kap, met de nok haaks op de Leusderweg, wordt op vijf plaatsen onderbroken door drie grote en twee kleine steekappen, die aansluiten op topgevels. De schoorstenen, die op regelmatige afstand van elkaar op de nok zijn geplaatst, dateren uit 1985.

De vrijwel symmetrische voorgevel (oostgevel), bestaande uit een lijstgevel van 49 traveeën, wordt door vijf risalieten geleed.

De horizontale opbouw van de voorgevel bestaat uit een plint, een doorlopende cordonlijst tussen de eerste en tweede bouwlaag en een door de topgevels onderbroken cordonlijst tussen de tweede bouwlaag en de gemetselde daklijst. Deze lijst is rijk gedecoreerd met rechthoekige velden, waarin baksteenornamentiek is aangebracht. Hierin zijn ook natuurstenen elementen geplaatst, onder andere in de vorm van diamantkoppen.

De horizontale elementen in de gevel worden doorbroken door vijf keer vier pilasters, die de risalieten markeren. De pilasters worden ter hoogte van de eerste bouwlaag van reliëf voorzien door in de baksteen aangebrachte verspringingen. Ter hoogte van de tweede bouwlaag worden de pilasters geaccentueerd door gele bakstenen blokken. De pilasters worden bekroond door rechthoekige gele blokken met een rode bakstenen uitsparing. Deze pseudo-wachttorentjes worden tenslotte beeindigd door kleine natuurstenen zadeldaken met daar bovenop een smeedijzeren gestyleerd bloemornament.

Naast deze rijke detaillering wordt het aanzicht van het kazernegebouw ook bepaald door het ritme van de vensters. Het meest voorkomende venstertype betreft schuifvensters al dan niet gekoppeld, met een vier-maal-vier roedenverdeling in het onderraam en een twee-maal-vier roedenverdeling in het bovenlicht. Op de begane grond worden de vensters overspannen door een segmentboog, in de tweede bouwlaag door een strek. Natuurstenen aanzet- en sluitstenen onderbreken de rode bakstenen bogen. De vensters hebben natuurstenen onderdorpels. In de licht risalerende topgevels bevinden zich vensters van afwijkend formaat en vorm.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De topgevels bevinden zich ter hoogte van de derde t/m de vijfde travee, de zestiende travee, de vijfentwintigste t/m de zevenentwintigste travee, de zesendertigste travee en tenslotte de vijfveertigste t/m de zevenenveertigste travee. De vijf topgevels zijn rijk gedecoreerd. De middelste topgevel omvat een dubbele deur met daarboven een natuurstenen balkon. Dubbele openslaande deuren met roedenverdeling geven toegang tot dit balkon. De deuren worden omlijst door pilasters met hoofdgestel waarop in zwarte letters 'Willem Kazerne' staat. Op het hoofdgestel is een gebogen fronton geplaatst, geflankeerd door obeliskken in halfreliëf. In het boogveld onder het halfronde fronton is in halfreliëf een cartouche met de letter W aangebracht, die refereert aan koning Willem III. Recht boven het fronton bevindt zich een cartouche met het jaartal 1889. Een klimmend boogfries bestaande uit verschillend gekleurde bakstenen eindigt recht boven het jaartal in een brede makelaar. Deze makelaar wordt ondersteund door een rondboog op natuurstenen consoles. Boven de makelaar bevindt zich een gebroken fronton met een gedraaide zuil, beide van natuursteen. Boven op de zuil is een bloemornament van smeedijzer aangebracht.

De twee topgevels van de hoekrisalieten zijn eenvoudiger gedecoreerd. In de topgevel bevindt zich een rondvenster, rondom versierd door een bakstenen rollaag, op vier punten onderbroken door natuursteen. Een klimmend fries, bestaande uit lichtrode bakstenen met daarop decoraties van gele bakstenen, ondersteunt de natuurstenen afdekking van de topgevel. De gevel wordt bekroond door een klein natuurstenen fronton, met daarop een klein metalen bloemornament.

De twee resterende topgevels zijn één travee breed en hebben de vorm van een tuitgevel. In deze travee zijn op de begane grond dubbele deuren aangebracht en op de eerste verdieping dubbele openslaande deuren achter een balkonhek. De twee pilasters, die deze travee omlijsten gaan in de topgevel over in een rondboog. In het spaarveld is een rondboogvenster aangebracht. De top van de gevel heeft een makelaar waarboven een natuurstenen gebogen fronton is geplaatst.

De linker zijgevel, begrensd door hoekpilasters, is symmetrisch en bestaat uit twee bouwlagen met een topgevel. De twee vensters in iedere bouwlaag zijn relatief ver naar de buitenzijde geplaatst. Op de overgang van tweede bouwlaag naar topgevel bevindt zich in het midden de natuurstenen aanzet van een schoorsteen, die licht risaleert. Gele bakstenen blokken markeren dit vlak. De schoorsteen wordt bekroond door een natuurstenen gebogen fronton. Een klimmend fries, bestaand uit lichtrode baksteen met daarop aangebracht gele bakstenen decoratieve elementen, ondersteunt de natuurstenen afdekking van de topgevel. Natuurstenen klauwstukken vormen de overgang van het fries naar de schoorsteen.

De symmetrische rechterzijgevel is vrijwel identiek aan de linkerzijgevel met uitzondering van het rookkanaal, die hier over de gehele hoogte van de gevel is aangebracht en op dezelfde wijze als de hoekpilasters is gedecoreerd. Eveneens anders is het klimmende fries, dat bij de rechterzijgevel slechts twee gele in plaats van vier decoratieve elementen kent.

De achtergevel is in 1985 volledig gewijzigd ten gevolge van de verbouwing tot 31 eengezinswoningen. De achtergevel wordt van ondergeschikt belang aangemerkt.

Het interieur is bij de verbouw van 1985 eveneens ingrijpend gewijzigd en is eveneens van ondergeschikt belang.

Waardering

Het kazernegebouw 'Willem' is van algemeen belang vanwege de architectuurhistorische waarde als gaaf onderdeel van een infanteriekazerne, uitgevoerd in een rijk gedetailleerde, eclectische bouwstijl. Het gebouw heeft grote ensemblewaarde in relatie tot de andere onderdelen van de voormalige Juliana van Stolbergkazerne. Het gebouw is tevens van cultuurhistorische waarde als overblijfsel van een belangrijke ontwikkeling binnen de Nederlandse krijgsmacht.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Militair verblijfsgebouw

Functie

Kazerne